

po zapravení práv přednostních a práv zástavních předcházejících vymáhajícímu věřiteli, nebylo by lze seznati, čemu má sloužiti odpor pro nedostatek úhrady a jak by k němu a najmě ku případnému zrušení dražebního řízení podle Šu 193 ex. ř. mohlo vůbec dojíti, a byla by v důsledku toho také zbytečna ustanovení o prozatímním určení stavu břemen, které dle Šu 167 ex. ř. má býti jen základem pro posouzení, zda dopuštěn býti může odpor pro nedostatek úhrady nároků zástavním právem zajištěných. Již z toho jest patrné, že není udržitelným výklad, který dává Šu 39 čís. 8 ex. ř. rekursní soud, dovoláváje se plenárního usnesení nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 13. února 1902 k číslu 1683 ex 1902 úřední sbírky čís. 592 a rozhodnutí téhož soudu ze dne 4. února 1914, č. j. R I 102/14 úř. sb. čís. 1538, rep. nálezů čís. 232. K tomu přistupuje, že doplnění, které nařídil rekursní soud, není v podstatě než prozatímné určení stavu břemen, které se dle Šu 164 ex. ř. děje jen na návrh věřitele, jehož pohledávka, zástavním právem zajištěná, má přednost před právem uspokojovacím nebo zástavním vymáhajícího věřitele, že použití úhradní zásady dle exekučního řádu je vůbec přípustno jen na návrh osob v Šu 190 ex. ř. uvedených a za podmínek tam stanovených a konečně, že dle Šu 39, odstavec druhý ex. ř. v úpravě článku VIII. bodu 8 čís. nař. ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. zák. netřeba před zastavením exekuce dle Šu 39 čís. 8 ex. ř. ani vyslechnouti strany, z čeho plyne, že zákon předpokládá tu případy, již podle spisů jasné a nikoli takové, které by vyžadovaly po případě velmi obšírného vyšetřování. Dle toho jest správným právní názor prvního soudu, při čemž se podotýká, že právní názor rekursního soudu nelze podepřít ani poukazem na zájmy předcházejících věřitelů, neboť tyto jsou dostatečně chráněny předpisy exekučního řádu, shora zmíněnými o odporu pro nedostatek úhrady.

Čís. 3545.

Zábor velkého majetku pozemkového (zákon ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.).

Se svolením Státního pozemkového úřadu lze vésti na zabraný nemovitý majetek exekuci i vnucenou dražbou.

(Rozh. ze dne 27. února 1924, R I 134/24.)

Návrhu vymáhající věřitelky, by povolena byla dražba nemovitosti, podléhající záboru, soud první stolice vyhověl, rekursní soud zrušil napadené usnesení.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by znovu rozhodl o rekursu dlužníka do usnesení prvního soudu.

Důvody:

Vymáhající věřitelka navrhla obnovení vnucené dražby usedlosti č. p. 7 v J., pokud se týče opětné povolení vnucené dražby této used-

losti, poněvadž Státní pozemkový úřad svolil k dražebnímu řízení. Soud první stolice vyhověl usnesením ze dne 29. prosince 1923 tomuto návrhu vymáhající věřitelky, ale rekursní soud k rekursu povinného dlužníka zrušil toto usnesení prvního soudu, máje za to, že toto usnesení odporuje předpisu §u 8 zákona ze dne 16. dubna 1919 čís. 215 sb. z. a n., podle něhož na zabraný majetek lze vésti exekuci jen vnucenou správou a tedy nikoli vnucenou dražbou. Soud rekursní tedy vlastně změnil usnesení prvního soudu ze dne 29. prosince 1923 a zamítl návrh vymáhající věřitelky. Minění rekursního soudu, které vedlo k tomuto rozhodnutí, napadenému nyní vymáhající věřitelkou, nelze přisvědčiti. Při výkladu §u 8 zákona ze dne 16. dubna 1919 čís. 215 sb. z. a n. dlužno hleděti nejen ke znění tohoto §u 8, nýbrž i k jeho souvislosti s §em 7 a k účelu, kterého zákon snaží se dosáhnouti ustanovením §u 8. Podle prvního odstavce §u 7 jest k účinnosti zcizení, pronájmu, zavazení a dělení zabraného majetku třeba souhlasu Státního pozemkového úřadu, k němuž § 8 dodává, že lze na tento majetek vésti exekuci pouze vnucenou správou. Účel obou těchto zákonných předpisů jest tentýž: zameziti, by určitými právními úkony nebylo provádění pozemkové reformy mařeno nebo stěžováno. Rozhodnutí o tom, kdy zcizení, pronájem, zavazení nebo dělení zabraného majetku příčí se účelům pozemkové reformy a kdy nikoli, náleží podle §u 7 Státnímu pozemkovému úřadu, kterýž udělením aneb odepřením souhlasu k dotyčnému právnímu úkonu vyslovuje, zda tento úkon srovnává se s účely pozemkové reformy, či zda se jim příčí. Jest nyní otázka, zda právomoc, daná Státnímu pozemkovému úřadu, by udělením souhlasu propůjčil účinnosti těm právním úkonům, které nevadí provádění pozemkové reformy, vztahuje se toliko na dobrovolné nakládání vlastnicko zabraným majetkem, či zda se vztahuje též na nakládání zabraným majetkem, které děje se proti vůli vlastnicko řízením exekučním. Znění zákona neodporuje tomuto druhému výkladu; účel zákona mluví zřejmě pro tento výklad, neboť nelze uznati, že by zákon nepřipouštěl takového vedení exekuce na zabraný majetek, které nemůže vůbec nikterak překážeti provádění pozemkové reformy. Zdánlivě tomu ovšem odporuje znění §u 8, podle něhož lze na zabraný majetek vésti exekuci toliko vnucenou správou, což samo o sobě — bez ohledu na § 7 — mohlo by vésti k výkladu, že každý jiný exekuční prostředek jest naprosto vyloučen, takže by ani se souhlasem Státního pozemkového úřadu nebylo možno užiti k vedení exekuce jiného prostředku než vnucené správy. Ale rozpor tento jest jen zdánlivý. Ustanovení §u 8 nesmí býti vykládáno samo o sobě, nýbrž jen v souvislosti s předcházejícím § 7. Poněvadž podle tohoto §u 7 jakékoli zcizení, zavazení nebo dělení zabraného majetku dovoleno jest tenkrát, když Státní pozemkový úřad dá k tomu souhlas, dlužno vykládati § 8 v ten způsob, že bez tohoto souhlasu lze vésti exekuci na zabraný majetek pouze vnucenou správou, kterou, jak zákon sám předpokládá, účely pozemkové reformy nemohou býti mařeny. Není tedy § 8 ničím jiným, než dodatkem k §u 7, ustanovujícím, že bez souhlasu, v tomto §u 7 uvedeného, může věřitel dosáhnouti ze zabraného ma-

jetku uspokojení jen vnucenou správou. Z toho následuje, že vnucená dražba zabraného majetku jest přípustna se svolením Státního pozemkového úřadu, pokud ovšem jsou zde předpoklady exekučního řádu. Opačné mínění soudu rekursního jest mylné.

Čís. 3546.

Nelze povolití odklad exekuce vyklizením vzhledem k žalobě dle Šu 35 ex. ř., zabraňují-li tomu veřejné zájmy (hrozící sřícení se budovy).

(Rozh. ze dne 27. února 1924, R I 137/24.)

Žádosti za odklad exekuce vyklizením soud první stolice vyhověl, rekursní soud ji zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelé domáhali se odkladu exekuce nuceným vyklizením z důvodu, že podali žalobu dle Šu 35 ex. ř. a že by utrpěli nenahraditelnou škodu nejenom na majetku, nýbrž i na zdraví svých rodin, kdyby byli vyklizeni. Slušelo tedy jejich žádost posuzovati jediné s hlediska §§ 42 čis. 5 a 44 ex. ř. Dle Šu 44 ex. ř. nesmí býti odklad exekuce povolen, není-li zahájení a další provádění exekuce spojeno pro toho, kdo se domáhá odkladu exekuce, s nebezpečenstvím nenahraditelné, nebo těžko nahraditelné újmy majetkové. Stěžovatelé, tvrdíce, že by utrpěli nenahraditelnou škodu nejenom na majetku, nýbrž i na zdraví svých rodin, kdyby byli vyklizeni, vlastně neuvedli, v čem by tato škoda spočívala, ale lze se jí snadno dohadnouti, uváží-li se dnešní nouze bytová a s ní spojená, byť i v tomto případě nijak neosvědčená, nemožnost, naléztí náhradní byty. Je pochopitelné, že tento stav je skutečně spojen s nebezpečenstvím nenahraditelné, nebo těžko nahraditelné újmy majetkové. Zajisté, že i rekursní soud tuto okolnost při svém rozhodování náležitě uvážil, jak to vyplývá z celého obsahu jeho rozhodnutí. Ale na druhé straně právem musil přihlídnouti ku zcela mimořádným, ze soudních spisů mu zjevným okolnostem, které možnost nenahraditelné, nebo těžko nahraditelné újmy majetkové značně převyšují, že totiž vyklizení jest krajně naléhavým z důvodů bezpečnostní a zdravotní policie, poněvadž jest obava sřícení celého křídla domovního, která činí jeho vyklizení z důvodů ohrožení bezpečnosti nájemníků nezbytným a bezpodmínečně nutným. Stěžovatelé sice popírají, že by všichni bydleli ve zmíněném křídle domovním, leč tím se jednak ocitají v rozporu se zjištěními pravoplatných usnesení, jichž se dovolává rekursní soud, jednak jest jejich tvrzení ve druhé stolici novotou, k níž není dovoleno přihlídnouti, zvláště když v jejich návrhu o této okolnosti není ani zmínky. Právem proto uznal rekursní soud, že zájem soukromý musí ustoupiti zájmu veřejnému, který káže, aby stěžovatelé neprodleně byty vyklidili, a proto také právem rozhodl o návrhu na odložení exekuce zamítavě,